

M. Cosson met sous les yeux de la Société quelques-unes des espèces nouvelles recueillies par lui pendant son dernier voyage dans le sud du Sahara algérien, et dont la plupart constituent des genres nouveaux. En voici la description :

DE QUIBUSDAM PLANTIS NOVIS ALGERIÆ AUSTRALIORIS, auctore **E. COSSON.**

RANDONIA Coss.

Flores completi, hermaphroditi. Calyx persistens, subregularis, 8-sepalus, sepalis in parte inferiore in cupulam coalitis. Discus hypogynus, circa basim ovarii cupulato-excavatus, calyci fere in tota parte cupuliformi adnatus, paulo infra sepalorum partem liberam petala gerens et filamentorum basim coadunans, latere superiore in laminam duplicem productus, lamina exterior subcarnosa, interiore tenuiter membranacea petaloidea exteriori adpressa margine fimbriata vel lobulatim sublacera. Petala tot quot sepala, persistentia, unguibus imbricata; ungue concavo, apice in membranam inflexam et undulato-fimbriatam producto; lamina dorsali ungue minore vel minima, in petalis superioribus triloba lobo medio lineari lateralibus cristæformibus inæqualiter palmato-sinuatis vel laceris inflexis, in petalis inferioribus ad laciniâs lineares angustas 1-3 redacta vel etiam obsoleta, in lateralibus formam mediam inter superiora et inferiora tenente. Stamina sæpius 16; filamenta basi inter se ope disci in cupulam connata, supra cupulam libera, persistentia. Ovarium basi haud attenuatum, e carpidiis duobus antice et postice spectantibus (rarissime tribus) conflatum, apice in dentes 2 (rarissime 3) productum, uniloculare, ante et post fecundationem apice hians sed papillarum stigmaticarum massis cum dentibus alternantibus et cum placentis continuis et ad faucem prominentibus vix pervium; placentæ parietales. Ovula sæpius 10, curvata, sessilia, in placentis biserialia, pendula. Capsula sicca, membranaceo-subcoriacea, subglobosa, carpidorum nervis dorsalibus et commissuralibus 4-costata, bicuspidata (rarissime tricuspida) abortu 2- rarius 3-4-sperma. Semina suborbiculato-reniformia, micropyle hilo approximata, epidermi tenui, testa crustacea. — Frutex Saharæ Algeriensis australioris incola, glaberrimus, dumosus, ramosissimus, ramis teretibus rigidis virgatis. Folia cito decidua, parvula, obovata vel oblonga, integra. Flores petalis albido-ochroleucis, numerosi, unibracteati, breviter pedicellati, in racemos spiciformes simplices virgatos dispositi.

Inclyto Franciæ Marescallo, belli Præfecto, Comiti Randon, quo imperante submissa demum et pacata tota Algeria, cujusque benevolis auspiciis in ultimos usque recessus investigationibus nostris patuit, genus hoc novum et singularissimum e familia Resedacearum, nuper in Sahara Algeriensi australiore detectum, lubentissimo gratissimoque animo dicatum volumus.

Randonia floribus completis, calyce corollaque 8-meris, carpidiis in ovarium uniloculare connatis, capsula apice hiante ad Resedam collocanda, a qua eximie differt calyce inferne gamosepalo cupulari, petalis persistentibus unguibus imbricatis, disco hypogyno in laminam duplicem producto, ovario bicuspidato, ovulis subdecem nec plurimis, capsula massis papillarum stigmaticarum fere obturata 2- rarius 3-4-sperma nec polysperma. — Habitu *Ochradenum* refert, sed ab eo abunde distincta floribus 8-petalis nec apetalis, capsula sicca membranaceo-subcoriacea nec demum succulento-carnosa.

R. AFRICANA Coss. ap. Kralik *Pl. Alger. select. exsicc.* [1858] n. 19.

Frutex glaberrimus, 5-10 decim. longus. Caules numerosi, divaricato-ramosissimi, ramis teretibus rigidis foliis delapsis cicatricosis, junioribus simplicibus ramosisve parce foliatis in parte superiore florigeris. Folia sparsa, crassiuscula, viridi-glaucoscentia, integra, obovata vel oblonga, sessilia, basi attenuata, ad insertionem utrinque dente lineari-triangulari suffulta. Flores inodori, subapproximati, minuti, in racemos rigidos angustissimos virgatos rectissimos dispositi. Discus hypogynus tenuis submembranaceus, latere superiore in laminam duplicem latitudine petala 2-4 superiora subæquantem productus, lamina exteriori crassiuscula subcarnosa viridi-lutescente, lamina interiori petaloidea alba exteriori adpressa eaque sæpius subdimidio longiore. Petala calyce paulo longiora, superiora majora. Capsula calyce petalisque persistentibus inferne obvallata, crebre minuteque papillata. Semina pressione mutua sæpe angulosa, sub lente minute tuberculato-rugosa. — Aprili-maio.

In Sahara Algeriensis australioris argilloso-arenosis vel gypsaceis apricis et alveis exsiccatis. In provinciæ Algeriensis parte australiore : in argilloso-arenosis planitieis depressæ *Chechia d'Ouargla* dictæ ad puteum *Bir Arefdji!* copiosa et ad palmetum *Ngoussa!* obvia; in alveo *Oued Mzab!* inter *Ngoussa* et *Metlili* ad puteum *Hassi el Djual!* frequens; in ditone *Mzab* ad palmetum *Metlili!* rarior. In provinciæ Cirtensis parte occidentali australiore, in collibus gypsaceis ad palmetum *El Hadjira!* infrequens.

RESEDA VILLOSA Coss. ap. Kralik *Pl. Alger. select. exsicc.* [1858] n. 24.

Planta biennis vel induratione perennans. Caules 3-10 decim. longi, dense pilis patentibus pubescenti-villosi, caudiculis sterilibus sæpe nonnullis. Folia pubescenti-villosa non nunquam canescenti-tomentosa, in petiolum longe attenuata, lanceolata vel oblongo-lanceolata, omnia indivisa vel superiora ad petiolum bi-tripartita. Flores in spicas oblongas densifloras dein elongatas dispositi. Calyx 6-sepalus, sepalis sub maturitate deciduis vel emarcidis. Petala calycem excedentia, omnium ungue albo suborbiculato, lamina ochroleuca; duorum superiorum lamina ad tertiam partem inferiorem tripartita lobo medio oblongo-obovato, lobis lateralibus duplo brevioribus cristæformibus; cæterorum lamina ad lobum medium redacta, in lateralibus oblonga

vel obovata inferne angustata, *in inferioribus late obovata vel suborbiculata* inferne contracta. Disci hypogyni lamina subquadrata utrinque papillato-villosula. *Stamina circiter 40, filamentis lævibus*, sub anthera haud dilatatis. Pedicelli fructiferi suberecti. *Capsula erecta, oblonga*, inferne brevissime attenuata, subtrigona, lævis, glabra vel ad nervos suturales parce villosa, apice *tridentata*, infra dentes paululum constricta. *Semina minuta, fusco-nigrescentia, tuberculis minutis undique obsita*. — Aprili-maio.

In rupestribus et petrosis calcareis apricis convallium Saharæ Algeriensis. In provinciæ Algeriensis australioris ditione *Mzab* hinc inde, ex. gr. *Berrian!*, *Gardaïa!*, *El Ateuf!*, *Metlili!*.

AMMODAUCUS Coss. et DR.

Calycis limbus quinquedentatus. Petala conformia exteriora umbellæ non radiantia, in lacinulam inflexam producta et inde subemarginata. *Fructus oblongus, a dorso lenticulari-compressus; mericarpiâ jugis primariis secundariisque donata; jugis primariis quinque, filiformibus* haud vel parcissime setiferis, tribus intermediis dorsalibus, duobus lateralibus plano commissurali impositis; *jugis secundariis quatuor magis prominentibus, mediis subtrifariam, exterioribus in alam prominentibus plurifariam aculeato-setosis* aculeis in pilum apice non glochidiatum nec radiatum abeuntibus; valleculis sub jugis secundariis univittatis, plano commissurali bivittato. *Carpophorum bipartitum. Semen dorso convexiusculum, facie complanatum*. — Herba Saharæ Algeriensis incola, humilis, annua. Folia bi-tripinnatisecta, lobis linearibus crassiusculis. Umbellæ bi-triradiatæ, involucri foliolis tot quot radiis pinnatis partitis vel tripartitis, involucellorum plurimis sæpius trifidis. Flores omnes hermaphroditi, petalis albis.

Nomen Ammodaucus e verbis græcis ἄμμος arena et δαῦκος Daucus conflatum. — Novum genus Umbelliferarum Ammodaucus, e tribu *Daucinearum*, inter Orlayam et Daucum collocandum. Ab Orlaya differt petalis etiam exterioribus vix emarginatis nec radiantibus profunde bifidis, jugis primariis haud vel parcissime setiferis, jugis secundariis exterioribus plurifariam aculeato-setosis, aculeis in pilum mollem hyalinum abeuntibus, carpophoro bipartito; a Dauco jugis primariis haud vel parcissime setiferis, jugis secundariis mediis subtrifariam, exterioribus in alam prominentibus plurifariam aculeato-setosis.

A. LEUCOTRICHUS Coss. et DR. ap. Kralik *Pl. Alger. select. exsicc.* [1858] n. 42. — *Torilis leucotricha* Coss. et DR. olim ap. Coss. *Voy. bot. Algér.* in *Ann. sc. nat. sér. 4, IV, 284* (e speciminibus imperfectis).

Planta annua, pusilla, rarius 15-20 centim. longa. Caulis leviter striatus, glaber, a basi vel superne ramosus. Folia intense viridia, petiolo inferne in vaginam membrana alba marginatam dilatato, bi-tripinnatisecta, partitionibus

sæpius 5 longiuscule petiolulatis, lobis linearibus crassiusculis obtusiusculis mucronulatisve. Umbellæ oppositifoliæ, 2-3-radiatæ. Involucrum 2-3-phyllum, foliolis pinnatipartitis vel tripartitis infra limbum sæpius late membranaceo-marginatis. Umbellulæ pluri- vel multiradiatæ. Involucella polyphylla, foliolis sæpius trifidis, dense papillato-scabris. Limbi calycini dentes lanceolati apice subulati, subpersistentes. Styli stylopodiis subdimidio longiores, demum vix divergentes. Fructus 9-11 millim. longus, 5-6 millim. latus, oleo resinifero grate et intense fragrans, aculeis setiformibus innumeris jugorum secundariorum obtectus, aculeis denticulato-scabris basi excepta hyalino-candidis mollibus piliformibus. — Aprili-maio.

In Saharæ Algeriensis aggeribus arenæ mobilis, necnon in alveis exsiccatis arenoso-glareosis. In provinciæ Cirtensis ditone *Biskra* prope *Saada!* (Balansa) et loco *Mguebra* ad *Chott Melrir!*; in provinciæ Algeriensis ditone *Mzab!* pluribus locis obvius, sed ut plurimum sparsus et sæpius *Dauci pubescentis* socius, ex. gr. *Berrian!*, *El Ateuf!*, *Gardaïa!*, *Guerrarat!*, *Metlili!*, in alveo *Oued Mzab!* inferiore inter *Metlili* et *Ouargla*, in planitie depressa *Chechia d'Ouargla* dicta ad puteum *Bir Arefdji!*, etc. — In emporiis palmetorum Algeriensium australiorum non nunquam fructus ut condimentum venduntur.

PERRALDERIA Coss.

Capitulum multiflorum, homogamum, *flosculis omnibus hermaphroditis, tubulosis*, corolla fere a basi sensim ampliata, 5-dentata. *Receptaculum* latiusculum, convexum, *nudum*, alveolato-punctatum alveolis punctisque prominentibus. Involucrum polyphyllum, foliolis subtriseriatis, exterioribus omnino foliaceis longioribus erecto-patentibus lineari-subteretibus, interioribus linearibus imbricatis flosculos subæquantibus. *Staminum filamenta ad imam corollam inserta. Antheræ basi bicaudatæ*, caudis subindivisis setiformibus. *Stylus superne cylindræus*, bifidus, cruribus linearibus longiusculis apice obtusis extus æqualiter et minute puberulis, lineis papillarum stigmaticarum angustis prominulis. *Achænia* a basi ad apicem dense longeque *villosa, tere-tiuscula*, eglandulosa, obsolete 10-striata, areola insertionis basilari, *apice in collum brevissimum abrupte contracta. Pappus biserialis, setis seriei exterioris brevissimis paleiformibus* basim pappi interioris cingentibus, *setis seriei interioris plurimis* (circiter 30) fragilibus, scabro-barbellatis, flosculum subæquantibus. — Planta perennis basi frutescens, Saharæ Algeriensis incola, sæpius spithamea, puberulo-glutinosa odore balsameo, ramosa, dumulosa, ramis apice monocephalis. *Folia* alterna, *pinnatisecta vel bipinnatisecta laciniis linearibus crassiusculis* divergentibus, superiora indivisa. Flosculi albido-lutei.

Genus hoc Compositarum, e tribu Asteroidearum, e divisione *Euinulearum*, amicissimo Heurico Letourneux de la Perraudière qui in itinere nostro recen-

tiore per Saharam Algeriensem australiorem primus legit dicatum. — Perralderia differt a Jasonia foliis involucris exterioribus longioribus omnino foliaceis lineari-teretiusculis, corollis fere a basi sensim ampliatis, staminum filamentis ad imam corollam insertis, antherarum caudis subindivisis nec laceris, achæniis teretiusculis, nec oblongo-teretiusculis, a basi ad apicem dense longeque villosis villis superioribus pappum exteriorem occultantibus, apice in collum brevissimum abrupte contractis, et habitu plane alieno.

Vieræa Webb *Phyt. Can.* II, 225 (*Bupthalmi* sp. Brouss., *Donia* sp. Less., *Jasonia* sp. DC.) et Allagopappus Cass. (*Jasonia* sp. DC.) a Jasonia sat differre videntur. — Sectiones generis Jasoniæ Chiliadenus (*Chiliadenus* Cass.) et Eujasonia (*Jasonia* Cass.) vix distinctæ nempe in J. Sicula capitula sæpius subdiscoidea et achæniorum pili superiores brevissimi glandulosi more J. glutinosæ.

P. CORONOPIFOLIA Coss. ap. Kralik *Pl. Alger. select. exsicc.* [1858] n. 57.

— *Jasonia coronopifolia* Coss. in litt.

Planta perennis, sæpius spithamea dumulosa, undique puberulo-glutinosa pube furfuracea, odore balsameo. Caudex lignosus, sæpius pluriceps, in radicem fusiformem desinens. Caules erecti, inferne frutescentes, superne indurato-herbacei, a basi vel a medio ramosi, ramis teretibus striatis divergentibus apice monocephalis. Folia alterna, petiolata pinnatisecta laciniis linearibus crassiusculis obtusiusculis divergentibus indivisis vel bifidis vel etiam pinnatisectis, superiora indivisa lineari-teretiuscula. Capitula majuscula, erecta, in corymbum laxum disposita, longiuscule pedunculata pedunculo infra capitulum nudo. Involucrum campanulato-hemisphæricum, foliolis exterioribus sæpius 8-10 omnino foliaceis erecto-patentibus longioribus et frequentissime flosculos longe excedentibus, interioribus linearibus acutis imbricatis. Flosculi albidi dentibus pallide luteis. Achæniorum villi et pappus candidi. — Maio.

In Saharæ Algeriensis montosis rupestribus calcareis apricis vel petrosis, necnon in alveis glareosis. In provinciæ Algeriensis ditone *Mzab* frequens ad palmeta *Berrian!*, *Gardaïa!*, *Mellili!*. — Apud Arabes *Tafez* nuncupatur.

TOURNEUXIA Coss.

Capitulum multiflorum, *homocarpum*. Involucris polyphylli foliola subtriseriatim imbricata, dorso tomentosa margine membranaceo-scariosa. *Receptaculum* concaviusculum, *epaleatum*. *Flosculi* ligulati. *Achænia* uniformia, *erostria*, glabra, areola insertionis exacte basilari, *horizontaliter* patentia, *obovato-cuneata*, a dorso compressa, *utrinque* margine crassiusculo alata, facie dorsoque ecostata. *Pappus* insertione obliqua ab apice faciei interioris achæniis *rectangulatim* ascendens, uniformis, multisetus, *setis pluriseriatis* dense *plumoso-barbatis* plumulis *intertextis*, nonnullis interioribus paulo

longioribus apice nudis, *demum achenii faciei adpressis* in planum orbiculare expansis *et circumcirca radiantibus*. — Planta annua, subcaulis, plus minus molliter tomentosa, Saharæ Algeriensis incola. Pedunculi nudi, elongati, caudiculos brevissimos foliatis terminantes. Folia mire variabilia, in eadem planta conformia vel polymorpha, nunc linearia vel oblongo-lanceolata in petiolum sensim attenuata, nunc obovata vel suborbiculata in petiolum abrupte contracta, integra vel grosse inæqualiterque dentata vel pinnatifida. Capitula apice pedunculorum solitaria, flosculis luteis sæpe infra purpurascentibus.

Genus hoc novum Cichoracearum, fabrica peculiari acheniorum et pappi inter omnes *Scorzonereas* insigne, cll. Aristidi Letourneux et Henrico Letourneux de la Perraudière, ambobus itineris nostri recentioris per Saharam Algeriensem australiorem strenuis devotisque sodalibus, amicitiae perpetuum pignus esse volumus.

T. VARIIFOLIA Coss. ap. Kralik *Pl. Alger. select. exsicc.* [1858] n. 67 et 67 bis.

Planta annua, subcaulis. Radix simplex, gracilis, descendens, caudiculos 2-3 vel plures vel plurimos emittens. Caudiculi præsertim ad apicem foliati, brevissimi et sæpius arena mobili immersi et inde primo intuitu folia omnia radicalia videntur. Folia sæpius læte viridia, pubescenti-subtomentosa, in eadem planta conformia vel polymorpha, nunc linearia vel oblongo-lanceolata sensim in petiolum attenuata integra vel Plantaginis coronopifoliae more pinnatifida, nunc obovata vel suborbiculata in petiolum elongatum abrupte contracta grosse et inæqualiter dentata rarius integra. Pedunculi aphylli, esquamati, debiles, sæpius 3-6 centim. longi, pubescenti-tomentosi, caudiculos et caudiculorum ramulos terminantes, per anthesim erecti vel ascendentes, dein patentes capitulis sæpius in arena maturescentibus. Involucrum subcampanulatum demum campanulato-subglobosum, foliolis dorso lanato-tomentosis, ligulis brevioribus, oblongo-lanceolatis, exterioribus apice sæpius arcuatis. Achænia fuscescentia, ala marginali albida. Pappus primum candidus dein sordide albidus. — Aprili-maio.

In Saharæ Algeriensis aggeribus arenæ mobilis necnon in alveis exsiccatis et depressis arenoso-glareosis. In provincia Cirtensi australiore ad *Chott Melrir!* et ad palmetum *El Hadjira!*; in provinciæ Algeriensis ditione *Mzab* haud infrequenter obvia a palmetis *Berrian!* et *Guerrara!* ad *Metlili!* et puteum *Hassi el Djual!* prope palmetum *Ngoussa.*

M. de Schoenefeld, secrétaire, donne lecture de la lettre suivante, adressée à M. le président de la Société par M. Des Moulins :